

DZIEDZINSKÁ, Radka; KRÁLÍK, Petr; ŠERÝ, Omar; KAMLER, Jiří; DRIMAJ, Jakub. 2025. Zoonotická agens u divokých savců v urbanizovaných oblastech. *RANK - rutinní analýza nukleových kyselin: Program a sborník konference* 19.-20.3.2025. Pardubice, 33. ISBN 978-80-87436-24-0.

Abstrakt přednášky

Zoonotická agens u divokých savců v urbanizovaných oblastech

Radka Dziedzinská¹, Petr Králík¹, Omar Šerý¹, Jiří Kamler², Jakub Drimaj²

¹ Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno

² Lesnická a dřevařská fakulta, Mendelova univerzita v Brně

Rychlá urbanizace a rozšiřování městských oblastí mají zásadní dopad na životní prostředí mnoha divokých zvířat. Divoká zvířata jsou nucena migrovat do urbanizovaných oblastí, která jim poskytují nové možnosti ohledně zdrojů potravy, úkrytu, příp. nového životního prostoru. Fenomén migrace divokých savců do městských oblastí však přináší řadu ekonomických, ekologických a zdravotních výzev. Mezi ně patří zejména škody na majetku, riziko fyzických kolizí s lidmi nebo vozidly, a riziko potenciálního přenosu zoonotických agens na obyvatele měst či jejich domácí mazlíčky.

Aktuálně řešený výzkumný projekt se zaměřuje na sledování divokých savců v městských oblastech, mapování jejich pohybu, sledování potravních preferencí a monitoring prevalence vybraných parazitárních, bakteriálních a virových agens. Monitoring aktuálního výskytu savců v městě Brně identifikoval jako nejvýznamnější tyto druhy zvířat: liška obecná, kočka domácí, prase divoké, jezevec lesní, kuna skalní a tři invazní druhy zvířat, kterými jsou psík mývalovitý, mýval severní a nutrie říční. Od těchto zvířat, která byla ulovena či jinak usmrcena, byly odebírány vzorky trusu/střevního obsahu, uzlin, jazyka a dalších orgánů. Byla provedena izolace nukleové kyseliny a qPCR analýza na zjištění přítomnosti vybraných bakteriálních a parazitárních agens. Z předběžných výsledků vyplývá, že u cca 30 % testovaných zvířat se vyskytoval alespoň jeden z testovaných patogenů. Nejvíce pozitivních záchytů bylo zjištěno u vzorků trusu, kdy nejčastěji byla detekována škravka psí/kočičí, škravka mývalí a *Mycobacterium avium* subsp. *paratuberculosis* jako původce paratuberkulózy.

Tento projekt *Veterinární a sociologické aspekty výskytu volně žijících zvířat v urbánním prostředí jako podklad pro jejich efektivní management a rozhodování státní správy* byl spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Prostředí pro život. Tento projekt byl financován v rámci Národního plánu obnovy z evropského Nástroje pro oživení a odolnost.

Přednáška proběhla v rámci konference „RANK Rutinní analýza nukleových kyselin“, 19.-20. března 2025, Pardubice

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>